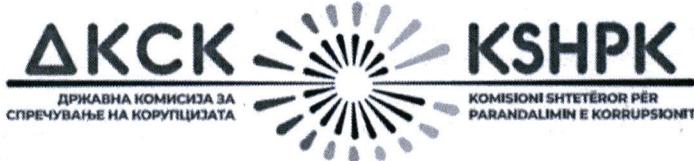

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT

Бр./Nr 12-817/10
04-10-2023 г./v.

Врз основа на член 22 став 1 од Законот за спречување корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/19), член 40 став 3 од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата, постапувајќи по предмет оформлен по пријава поднесена од познат подносител, Државната комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст ДКСК), на 93-тата седница одржана на 29.09.2023 година ја донесе следната

ОДЛУКА

Постапката по предметот со број 12-4436/1 од 30.12.2020 година, оформлен по доставена пријава во која се содржани наводи за незаконско постапување на службени лица од Народната банка на Република Северна Македонија (НБРСМ), вклучително и дејствување од позиција на судир на интереси и пропуштање на вршење на дејствија кои се дел од надлежностите на Народната банка на Република Северна Македонија, наводи за непреземање на соодветни дејствија од страна на Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија (ИОРПСМ) и од страна на Советот за унапредување и надзор на ревизијата (СУНР), наводи за незаконитости во постапувањето на судии од Основниот граѓански суд Скопје, Апелациониот суд Скопје како и на службени лица од Комисијата за хартии од вредност (КХВ), во врска со постапки кои се воделе пред овие институции а кои се однесуваат на аспекти на работењето на /// банка АД /// поврзани со правата кои произлегуваат од приоритетните акции, **СЕ ЗАПИРА**.

Врз основа на прибавените податоци и информации не се потврдени наводите за судир на интереси, за извршени коруптивни дејствија и влијание.

ДКСК утврди дека за предметниот случај веќе постапиле други надлежни органи, чие постапување ДКСК нема надлежност да го оценува и преиспитува, и оттука, нема елементи за натамошно постапување по предметот.

Предметот со број 12-4436/1 од 30.12.2020 година да се затвори и да се архивира.

Одлуката на ДКСК во деперсонализирана форма да се објави на веб страницата на Државната комисија во рок од 5 (пет) дена од донесувањето.

Образложение

Од страна на познат подносител на ден 30.12.2020 година поднесена е пријава во која се содржани наводи за незаконско постапување на службени лица од Народната банка на Република Северна Македонија (НБРСМ), вклучително и дејствување од позиција на судир на интереси и пропуштање на вршење на дејствија кои се дел од надлежностите на Народната банка на Република Северна Македонија, наводи за непреземање на соодветни дејствија од страна на Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија (ИОРПСМ), и од страна на Советот за унапредување и надзор на ревизијата (СУНР), наводи за незаконитости во постапувањето на судии од Основниот граѓански суд Скопје, Апелациониот суд Скопје како и на службени лица од Комисијата за хартии од вредност (КХВ) во врска со постапки кои се

воделе пред Комисијата за хартии од вредност, пред Основниот граѓански суд Скопје и Апелациониот суд Скопје, а кои се однесуваат на аспекти на работењето на /// банка АД /// поврзани со правата кои произлегуваат од приоритетните акции, и оформлен е предмет број 12-4436/1 од 30.12.2020 година.

Кон пријавата доставена до ДКСК на 30.12.2020 година врз чија основа е оформлен предметот со број 12-4436/1 од 30.12.2020 година, од страна на подносителот /// се доставени повеќе дополненија.

Дел од наводите изнесени во пријавата и во доставените дополненија се однесуваат на постапување на службени лица од НБРСМ кон /// банка АД ///, воопшто, а и по доставени барања и укажувања од страна на ///, во кои биле опфатени повеќе аспекти на работењето на банката поврзани со правата кои произлегуваат од приоритетните акции.

Според подносителите на пријавата доставена до ДКСК, НБРСМ не постапила согласно нејзините надлежности кои се однесуваат на супервизија на банка и при вршењето на супервизија на /// банка АД /// во периодот од 2005 година, од кога се случила промена во Законот за трговските друштва, не констатирала неусогласеност на Статутот на /// банка АД /// со Законот за трговските друштва. Воедно, според изнесеното во пријавата и во дополненијата кон истата, од страна на гувернерот на НБРСМ била дадена согласност на предлог-статут кој според подносителите не бил усогласен со релевантните одредби од Законот за трговските друштва. Дополнително, како што е наведено во пријавата и во дополненијата кон истата, соодветни дејствија не биле преземени ниту во врска со известувања кои /// ги доставило до НБРСМ, а кои се однесуваат на постапувањето на овластениот ревизор во рамки на ревизијата на финансиските извештаи на /// банка АД /// за /// година. Според подносителите на пријавата, соодветни дејствија во однос на ревизијата на финансиските извештаи на /// банка АД /// за /// година не биле преземени ниту од страна на Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија (ИОРРСМ) ниту од страна на Советот за унапредување и надзор на ревизијата (СУНР).

Подносителите на пријавата сметаат дека и Комисијата за хартии од вредност пропуштила да преземе дејствија заради обезбедување на заштита на правата на малцинските акционери.

Во пријавата и во дополненијата кон истата подносителите изразуваат нездоволство од спроведувањето на судски постапки кои се воделе пред Основниот граѓански суд Скопје и Апелациониот суд Скопје, и изнесуваат наводи за извршени коруптивни дејствија и влијание во рамки на истите.

Во пријавата доставена до ДКСК се изнесени наводи за судир на интереси на лицето ///, советник на /// и поранешен директор на /// - блиско лице на еден од директорите во /// банка АД ///. Подносителите на пријавата сметаат дека постои ризик дека оваа релација би можела на влијае на воздржување од преземање на соодветни дејствија од НБРСМ кон /// банка АД ///.

Со цел проверка на наводите и утврдување на фактичката состојба во пријавениот случај, ДКСК изврши увид во јавно достапни информации и во информации достапни на ДКСК, испрати барања за доставување на податоци и информации до Народната банка на Република Северна Македонија, до Комисијата за хартии од вредност, до Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија и до Советот за унапредување и надзор на

ревизијата, и реализираше средби со претставник на ///, како и средба со претставници на НБРСМ.

Врз основа на добиените податоци, информации и документација, утврдена е следната фактичка состојба:

Во февруари 2019 година сопствениците на приоритетни акции на /// банка АД /// до НБРСМ доставиле укажување за наводна неусогласеност на Статутот на Банката со одредбите од Законот за трговски друштва, што влијаело на остварувањето на правата од приоритетни акции, по што во врска со наводите била остварена средба помеѓу НБРСМ и КХВ.

Во февруари 2019 година и КХВ утврдила подрегулираност на Статутот на /// банка АД /// и недоволна транспарентност во јавно објавениот Проспект на Македонската берза за хартии од вредност, издадени се препораки за усогласеност а известени се /// банка АД /// и НБРСМ.

НБРСМ ја известила КХВ дека за неа е прифатлива препораката за потреба од поблиско статутарно регулирање на правата на акционерите во Статутот на /// банка АД /// и дека за тоа бил доставен допис и до Надзорниот одбор на /// банка АД ///.

НБРСМ ги известила сопствениците на приоритетни акции за интересот /// банка АД /// да изврши промени во Статутот со кои ќе се прецизираат правата на приоритетните акции согласно укажувањата на КХВ, а притоа има предвид дека во Централниот депозитар за хартии од вредност (ЦДХВ) приоритетните акции се запишани како „кумулативни приоритетни акции“ и дека согласно Законот за хартии од вредност сите податоци кои се однесуваат на хартиите од вредност во ЦДХВ, имаат статус на претпоставена точност и вистинитост.

Дополнително, НБРСМ ги упатила сопствениците на приоритетни акции спорот со /// банка АД /// да го решат спогодбено или по судски пат со оглед на надлежноста на судовите за утврдување факти.

НБРСМ ја образложила можноста за давање согласност на предложени измени на статут и покрај тоа што предложената верзија не ги содржела барањата на сопствениците на приоритетни акции, и ги известила дека со КХВ одржува средби во насока на решавање на нивното прашање. Според НБРСМ, во ниту еден момент не била констатирана повреда на закон, туку била утврдена подрегулираност на Статутот на /// банка АД ///, пред сè во однос на правата кои произлегуваат од приоритетните акции, што е прашање кое првенствено се договора помеѓу издавачот и сопствениците на акции, при што во случај на несогласувања надлежноста за решавање на евентуални спорни прашања е на судот.

По препорака на НБРСМ и КХВ, /// банка АД /// на годишно собрание на акционери во мај 2019 предложила одлуки за измена на Статутот и одлуки за исплата на гарантирана дивиденда и распределба на добивка.

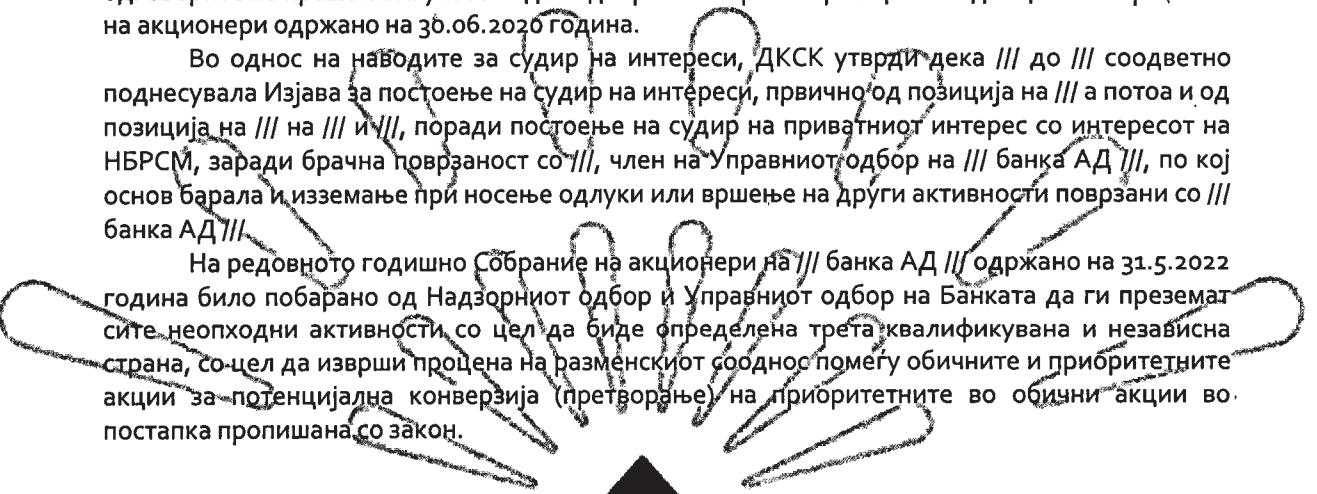
Во врска со различни аспекти на предметното прашање (одлуките за дивиденда, Статутарната одлука за измена на Статутот на Банката и надомест за помалку исплатена гарантирана дивиденда), сопствениците на приоритетни акции повеле неколку судски постапки пред Основниот граѓански суд Скопје, во чии рамки биле донесени одлуки кои по искористувањето на правните лекови налагаат дека тужбените барања на сопствениците на приоритетни акции се одбиваат како неосновани.

Во Образложението на Пресудата на Основниот граѓански суд Скопје /// донесена на ден ///2022 година, со која барањето на тужителите е одбило како неосновано, потврдена со

Пресуда на Апелациониот суд Скопје од ///2022 година, е содржано дека според одредбата од член 279 од Законот за трговските друштва („Сл.весник на РСМ“ бр. 28/2004, 84/2005, 71/2006, 25/2007, 87/2008, 17/2009, 23/2009, 42/2010, 48/2010, 8/2011, 21/2011, 24/2011, 166/2012, 70/2013, 119/2013, 120/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 6/2016, 30/2016, 61/2016, 64/2018, 120/2018, 239/2018, 290/2020, 215/2021), акциите по род можат да бидат обични и приоритетни, а по класа може да бидат кумулативни и партиципативни. Судот ценел дека со оваа одредба не е наведена трета мешовита класа на акции кумулативно-партиципативни.

Освен Основниот граѓански суд Скопје и Апелациониот суд Скопје, во врска со различни аспекти на предметното прашање за кои било изразено сомневање од страна на сопствениците на приоритетни акции, постапувале и Управниот суд, Вишиот Управен суд, Врховниот суд, Министерството за финансии, Централниот депозитар за хартии од вредност, Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен и Судскиот совет на Република Северна Македонија.

Во однос на наводите за непреземање на соодветни дејствија од страна на ИОРПСМ и СУНР во врска со постапувањето на овластениот ревизор по доставено укажување за неусогласеност на Статутот на /// банка АД /// со Законот за трговски друштва и за неправилна класификација на приоритетните акции во финансиските извештаи на Банката согласно Меѓународните сметководствени стандарди, и за неодговарање на прашања од страна на ревизорот кои до него биле испратени на годишното собрание на Банката на 30.06.2020 година, ДКСК утврди дека ИОРПСМ и СУНР презеле дејствија во насока на утврдување на фактичката состојба согласно нивните законски надлежности. Во известување што ревизорот го доставил до ИОРПСМ, истиот посочил дека при извршување на ревизијата биле земени предвид укажувањата од страна на акционерите на приоритетни акции и дека ревизорските процедури биле прилагодени за да се постигне согласност со релевантните стандарди. Надворешниот ревизор директно не испратил одговор до подносителот на прашањата, туку посредно, преку службите на Банката, истиот го упатил на Извештајот за извршена ревизија, кој е единствениот документ во директна надлежност на ревизорот, и притоа укажал дека сите преземени ревизорски постапки и процедури ги извршил согласно важечката локална регулатива за ревизија. Видно од интернет страницата на Банката каде се објавуваат материјалите од одржаните Собранија на акционери, НБРСМ утврдила дека се објавени одговорите на прашањата упатени до надворешниот ревизор на 48-та седница на Собранието на акционери одржано на 30.06.2020 година.

Во однос на наводите за судир на интереси, ДКСК утврди дека /// до /// соодветно поднесувала Изјава за постоење на судир на интереси, првично од позиција на /// а потоа и од позиција на /// на /// и ///, поради постоење на судир на приватниот интерес со интересот на НБРСМ, заради брачна поврзаност со ///, член на Управниот одбор на /// банка АД ///, по кој основ барака и изземање при носење одлуки или вршење на други активности поврзани со /// банка АД ///.

На редовното годишно Собрание на акционери на /// банка АД /// одржано на 31.5.2022 година било побарано од Надзорниот одбор и Управниот одбор на Банката да ги преземат сите неопходни активности со цел да биде определена трета квалификувана и независна страна, со-цел да изврши процена на разменискиот сооднос помеѓу обичните и приоритетните акции за потенцијална конверзија (претворање) на приоритетните во обични акции во постапка пропишана со закон.

Постапувајќи по заклучокот од Собранието на акционери, Управниот одбор на Банката пристапил кон ангажирање трета независна страна и во процес на селекција помеѓу неколку квалификувани учесници го избрал и потпишал договор со ///, со цел извршување на горенаведениот ангажман.

Резиме на процената на приоритетни и обични акции на /// банка АД /// заклучно со 30 септември 2022 година е доставено до банката на 28 февруари 2023 г. и објавено на веб страната на банката како информација за акционерите на 05.04.2023 година.

Земајќи предвид дека наводите изнесени во пријавата доставена до ДКСК врз чија основа е оформлен предметот број 12-4436/1 од 30.12.2020 година се однесуваат на сомневање во однос на извршувањето на надлежностите на посочените институции, при што од страна на подносителот не беа изнесени конкретни наводи за извршени коруптивни дејствија и влијание од страна на конкретни службени лица од тие институции, а исто така не се потврдени и наводите за судир на интереси, ДКСК утврди дека нема елементи за натамошно постапување по предметот од причина што за предметниот случај веќе постапиле други надлежни органи, чие постапување ДКСК нема надлежност да го оценува и преиспитува.

Следствено, ДКСК одлучи како во диспозитивот на оваа Одлука.

Доставено до:

- подносителот на пријавата

Изработил: А.РМ.

Одобрил: Н.Б., член на ДКСК

